

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

BODES ZMAGAL EDINOST V TEMNEM

SI DEUS NOBISCUM QUI CONTRA NOS

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 59.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 18. MAJA 1922.

LETO (Vol.) VIII

ANGLIJA VABI TUJI KAPITAL.

Pripravljena kooperirati z drugimi narodi, na oljnatem polju.

London, 17. maja. — Angleški oljnat magnatje so končno prišli do zaključka, da njih politika glede oljnatih polj v Persiji in Mesopotamiji ni na pravem tiru, in, da bi jih znala končno dovesti do katastrofe v tem oziru. Lakomnost ni nikjer dobra in še tudi nikomur ni koristila, pa tudi gotovo Angliji ne bo, je pred kratkim izjavil neki visoki angleški državnik, pred skupino uglednih angleških državnikov.

Zato so sedaj pričeli angleški kapitalistični magnatje vabiti tuji kapital na pomoč v oljnatih okrajih. V Persiji in Mesopotamiji pravijo, so vrata odprta vsemu svetu. Amerikanskim finančnim politikarjem to, kar ne gre v glavo, da bi stara Anglija tako hitro spremenila svoje srce. Zato sklepajo v Washingtonu, da je to nova poteza angleške diplomacije na oljnatem polju. Eni prerokujejo, da Angliji gre za nohte, v Evropi in daljni Aziji in vsled tega, hočejo za trenutek obrniti pozornost svojih tekmecev, ki ji kradejo svetovni trg, na oljnato polje. Drugi pa prerokujejo, da Anglija stoji v slabih finančnih razmerah in, da niti sami ni mogoče popolnoma razviti proizvodnje olja v Persiji in Mesopotamiji, zato hočejo ameriškega kapitala. Naj bo že eno ali drugo, gotovo je, da tu se gre za koristi Angležev samih. Če bi Anglija ne videla v tem mastnega dobička, bi gotovo ne vabila tujcev na sodelovanje.

MATI REŠILA OTROKE IZ GOREČE HIŠE.

Nelson, Mo., 17. maja. — Rajši, kakor pa da bi pustila svoje otroke umreti v plamenih, je skočila neglede na svoje lastno življenje, tukajšna farmarica Katherine Enos v gorečo hišo, ki so jo menda zapalili njeni otroci, ter rešila smrti svoje tri nedoročene otroke. Sama se je pri tem smrtno nevarno opekla.

RUMUNSKA KRALJICA OBIŠČE CHICAGO.

Rumunska kraljica Marie bo v kratkem obiskala Združeno Državo. Po-setila bo tudi veliko Chicago. Članice, čičaškega višjega družabnega kroga, že hite s pripravami, da bojo kraljico Marie dostojno sprejele, ko pride v Chicago.

ČITATELJI POZOR!

V prihodnji številki bomo pričeli objavljati na zadnji strani, humoristično povest "Za čast." Povest ima v sebi toliko humorja, da se bo vsak od srca nasmejal, ko je bo čital. Zato opozarjamo že danes vse čitatelje našega lista, da naj pazijo, na to povest v prihodnji številki.

RAZMERE MED KANSAŠKIMI PREMOGARJI.

Unijski premogarji in njih organizacije na črni listini.

Springfield, Ill. — Guy Young posebni preiskovalec razmer med delavstvom se je te dni vrnil iz države Kansas, kamor je bil poslan, da preišče razmere med kansaškimi premogarji, ki so na stavki že toliko časa. On poroča v "The Illinois Miner-ju":

"Gotovo je, da se bo zdelo marsikateremu neverjetno, kar bom poročalo razmerah v katerih se nahajajo kansaški premogarji. Toda resnica je, videl sem na lastne oči in če bi pisal drugače, bi zavijal in potvarjal resnico.

V kansaškem premogarskem okrožju je kakih 4000 unijskih mož na črni listini pri vseh tamkajšnjih premogarskih družbah. Na tej listini so tudi vse njihove organizacije. Veliko ljudi se nahaja pred pragom stranske bede. Mnogo jih gleda že danes z obupom na vsak prihodnji dan, ker lakota vlada že v marsikaterem domu premogarskih družin. Veliko vprašanje je, kaj bodo te družine naredile sedaj, ko jih illinoiški premogarji ne podpirajo več. Konec stavke jim ni doprinesel nič dobrega, kakor to, da so ubogi delavci na črni listini pri vsaki družbi.

Premogarji v državi Kansas so v resnici v strašnem položaju. Lastniki pa stoji ošabni držeč križem roke, nemeneč se za stanje ubogega premogarja njih sočloveka."

Tako je torej stanje kansaških premogarjev, ki so šli na stavko za premogarja njih sočloveka."

Premogarji so iskali prilike, da bi se pobotali z lastniki in jim razložili svoje stališče, na katerem vstrajajo in zahtevajo pravično plačo, za svoje delo. Toda lastniki so se jih ogibali in vpili v svet potom svojih plačanih trobil, da premogarji so že itak preplačani za svoje delo in da sploh nečejo delati. Tako so metali javnosti pesek v oči, da javnost ni videla krivic, ki so se godile ubogim premogarjem. Sedaj so jih pa družbe djale na svoje črne listine in gotovo je, da jim niti dela ne bodo hoteli dati z lepa. Na tak način hočejo pokazati svoje maščevanje kansaški premogarski magnatje. Je pa to človeško? Vsak pošten človek mora priznati, da je to krivica, ki zasluži vsega obsojanja. To je kriminalno! To ni nič boljši, kakor če bi lastniki se z mečem v roki navalili nad uboge majnerje. To je nasilje bogatinov, modernega dvajsetega stoletja!

ZRAČNI VRTINEC PRENESEL HIŠO.

Waco, Tex., 17. maja. — Zračni vrtinec se je pojavil na tukajšni farmi predvčerajšnji večer in prenesel hišo Mr. Dorsey-a za kakih 40 yarov. Hiša je ostala skoro nepoškodovana.

RAZNE NOVICE.

TURKI SE PRIPRAVLJAJO NA VOJSKO.

Carigrad, 17. maja. — Turška nacionalistična vlada je obvestila svoje zastopnike v tujini, da, ker se je izključilo Turčijo na genovski gospodarski konferenci iz njenega kroga, se smatra sedaj od strani turške vlade to, kot preziranje in naravnost sovražno napram sedajni Turčiji. Zato smatra sedajna turška vlada edino za pravično, da odloči meč, grško-turški spor.

Iz zanesljivih virov prihajajo novice, da je baje ruska boljševiška vlada obljubila Mustafa Kemal Paši svojo pomoč in sicer pod pogojem, da se po zmagi uredi gotove koncesije med Rusijo in Turčijo glede izhoda iz črnega morja skozi Carigradsko ožino.

Časnikarski poročevalci naznanjajo, da polni vojaški vlaki se pomikajo proti grško-turški fronti. Nacionalisti rekrutirajo vse moške od 18. do 42. leta. Kaj porečejo o tem zavezništvi še ni znano, vendar za enkrat je prav lahko sklepati, da bo ostala simpatija zaveznikov na strani Grkov.

TERORIZEM CHICAŠKIH RO-KOVNJAČEV.

Chicago, Ill., 17. maja. — Sinoci so chikaški teroristi, ki polagajo že dalj časa bombe pod nova poslopja, ki jih grade unijski delavci, tisti, ki so zadovoljni z Landisovo razsodbo, zapalili zopet velikansko poslopje, ki je imelo 72 flatov ali stanovanj. Stavba se je gradila ob Sheridan Roadu in je imela hišno štev. 7655-7717. Poslopje je bilo že skoro dogotovljeno. Škoda je velikanska in jo ceni-jo nad \$250.000.00.

OBLASTI PREJELE GROZILNA PISMA.

Chicago, Ill., 17. maja. — Takoj po aretaciji "velikih treh" Big Tim Murphy-a, Con Shea in Frenchy Mader-ja, so prejele oblasti več grozljivih pisem, da ako ne prenehajo s postopanjem proti tem trem voditeljem in jih ne izpuste na prosto, se bo pričelo z resnimi demonstracijami in, da bojo vpepelili več poslopij.

POŠTENO DELAVSTVO NIMA PRI TEM NIČESAR.

Da se bo razumelo, kdo so ti teroristi, je potrebno pojasniti, da je to del tistih delavcev, ki so se odcepili od chikaških gradbenih delavcev. Na čelo so se jim postavili veliki trije Murphy, Shea in Mader. Ker se je velika večina vrnila na delo pod pogoji, ki jih je določil Landis, je teh par nezadovoljnih, pričelo z radikalnim delom, ki se je pa zadnje dni spremenilo v pravi krvavi terorizem. Ti teroristi imajo na vesti dva umora, več razstrelb raznih poslopij in še več drugih zločinov. Pošteno unijsko delavstvo nima s to bando opraviti ničesar.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Poročni dar Slovenije kralju. Kot slovenski narodni dar Slovenije kralju za poroko, bo knez Windischgrazova vila na Bledu, ki jo je poseben odbor pod predsedstvom Dr. Majarona že kupil. Kralj pride baje kmalu po poroki, ki bo 1. junija s svojo soprogo Marijo rumunsko na Bled ter ostane tam dva meseca.

Pravica in veliki grešniki. Bivši vojni minister Žečevič bi se moral zagovarjati pred sodiščem, ker je ali direktno ali indirektno kriv, da je 300 naših vojakov rekrutov pomrlo 7000 pa obolelo. Toda razni poštenjakovi njegovega kalibra se na vse mogoče načine prizadevajo, da bi tak "naddlovek" prišel v roke pravici. Kaj pa je 300 boječih gmajnarjev proti enemu generalu?

Ker je razžalil Orle, se je moral včeraj pred okrajnim sodnikom dr. Stojkovičem zagovarjati dr. Cirman, sekundarij deželne bolnice v Ljubljani. Zastopnik tožitelja mu je dovolil poravnavo pod pogojem, da plača 1000 K za Vincencijevo konferenco pri sv. Petru v Ljubljani, preklic žalitev in plača vse stroške. Obtoženec je te pogoje rad sprejel, da se obvaruje kazni zapore oz. denarne globe. — V ročevrni gospod doktor je bil takoj po žalitvi tako junaški, da je pri zahtevi razžaljenega, naj se legitimira, pozabil svojo materinsko in vprašal: "Was wollen Sie? Wir sprechen nur deutsch!"

Razkristjanjenje šole. V prosvetnem ministerstvu z veliko naglico izdelujejo načrt, kako razkristjani ti šole. Načrt bo, kakor se čuje silno radikalen. Vsa katehetska mesta se ukinejo in to po vseh šolah, od ljudske do vseučilišča. V ljudskih šolah in nižjih razredih srednjih šol se bo sicer še poučeval krščanski nauk, pa ne od duhovnikov, ampak od laikov. Kakšen bo ta pouk, si lahko mislimo. Boljše nič kakor to!

IZ DELAVSKIH KROGOV.

KATOLIŠKI DUHOVNIK PRI-VEDEL K SPRAVI DELO-DAJAVCE IN DELAVCE.

St. Louis, Mo. — V tukajšnjem mestu je vladal spor 18. mesecev med unijskimi tesarji in združenimi gradbeniki. Ta spor se je pred dnevi poravnal in pri tej poravnavi trdijo listi ima glavne zasluge katoliški duhovnik Rev. Father Timothy Dempsey. Father Dempsey je med tamošnjimi delavci vobče čislán in spoštovan, radi večkratnih nastopov za delavske pravice. Tesarji so zahtevali od gradbenikov za svoje delo po \$1.25 na uro. Gradbeniki pa so ponujali 95c na uro. Father Dempsey pa je sklical skupaj delodajalce in delavce tesarje, ter je v temeljnih besedah dokazal, da delodajalci nimajo prav, ki zahtevajo od tesarjev, ki opravljajo važna in težka dela, da bi jim delali za tako nizko plačo. Dokazal je, da tesarji potrebujejo pri svojem delu drago orodje, ki si ga morajo nabavljati sami in vsled tega so vsekakor upravičeni najmanj do \$1.10 na uro. Povdarjal je, da vsak cent, ki bi ga tesarji prejeli manj, kakor \$1.10 na uro za svoje težko delo, bi jim bil ukraden iz njegovih rok in iz njihovih ust, ako preračunamo, kako malo se je znižalo cene živlenskimi potrebščinam, v primeri z znižanjem plač."

Delavci in delodajalci so spoznali po Father Dempseyovih besedah, v eden drugem sočloveka, ki imajo od Boga podeljene vsi skupaj iste pravice do življenja. Počeli so si roke in tesarji so se vrnili na delo. Tako vlada zopet zadovoljnost na obeh straneh.

Pa bo zopet prišla tetka Prosveta in njen samosrajčnik Proletarec, pa bosta napisala: "Kapitališka cerkev in njeni duhovniki so z bogatimi protj delavstvu!" Le pazite če ne bores!

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron\$ 2.35	50 lir\$ 3.35
1000 kron 4.20	100 lir 6.25
5000 kron 20.00	500 lir 29.00
10000 kron 40.00	1000 lir 57.00

Za pošiljlatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzozjava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street
Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

ODPRTO PISMO

Dr. J. Kernu, vrhovnemu zdravniku S. N. P. J.

Cleveland, Ohio.

Gospod doktor!

Vi ste mej "Zdravniškimi nasveti", ki jih priobčujete v glasilo Slovenske narodne podporne jednote", "Prosveti", št. 103., str. 8. to-le napisali: "Smatram za velik greh, da moderne države ne dovolijo, da bi se ljudstvu smelo povedati, kako preprečiti koncepcijo."

Dovolite mi, gospod doktor, javno vprašanje: Kaj Vam je narekovalo v pero te usodne besede? Dvoje je mogoče. Ali ste se glede tega postavili na stališče socializma, v čegar službi ste, kot vrhovni zdravnik imenovane Jednote, ter izrazili njegovo, ne svoje prepričanje v tej zadevi. Ali ste pa s tem dali duška svojemu lastnemu prepričanju, brez ozira na stranko, kateri slučajno služite kot zdravnik.

Ako je prvo res, potem Vas s stališča socializma razumem. Socialisti so mej najbolj navdušenimi apostoli neomaltuzianizma. Beseda proletarijat, ki jo tako radi nosijo v ustih, pri večini njih že zdavnaj ni več na mestu. Proletarec, v prvotnem pomenu besede, je človek, ki ima veliko otrok (proles-otrok), pa malo življenjskih sredstev. Kdo se pa danes bolj pridno otresa tega božjega blagoslova, kot socialisti? Vem, da bodo oni proti tej mugi trditvi odločno protestirali. Toda spričo dokazov, ki jih imam za to, so vsi protesti zastoj. Časopisje rdeče internacionalne, je v svojih člankih in inseratih polno reklame za neomaltuzianizem. Znana mi je cela vrsta brošur, socialističnega izvora, namenjenih isti propagandi mej delavskimi sloji. Da ima popularizacija tega velikega pomora dvajsetega stoletja tudi praktični odmev mej njimi, dokazujejo izjave mož, ki jim lahko verjamemo. Prof. Dr. Wolf pravi, da v tistem razmerju, v katerem socializem napreduje, se število rojstev zmanjšuje. Narodni prirastek gre na račun katoličanov, socialisti so abstinente. Pripadnost k socializmu pomeni v trojnem, četvertem oziru boj rojstvom. Okrožni zdravnik v Eislebnu, Dr. Rauch, piše v svojem članku "Socialna demokracija in nazadovanje rojstev", da socializem "na nesramen način preprečuje koncepcijo." Kot dokaz navaja neko tozadevno predavanje, ki je je imela Mrs. Alma Wartenberg na socialističnem društvenem sestanku v Schraplau. Kaj je povedala in nazorno kazala socialističnim dekletom in ženam, mi dostojnost brani zapisati. Mejnarodni kongres neomaltuzianistov v Drezdenu l. 1911. je konstatiral, da dva milijona nemških delavskih družin samovoljno določa število otrok. Kake družine so bile to, je iz povedanega jasno. Če pomislimo, da se od takrat njih število gotovo ni zmanjšalo, ampak morebiti podvojilo, ne samo v Nemčiji, ampak tudi drugod, potem si lahko predstavljamo, kako globoko se je neomaltuzianizem zajedel mej delavske sloje, ki so se odtujili veri, najmočnejši zatvornici tega zločinskega početja. Ni čuda, če so socialisti posebno navdušeni zanj. Obilna družina se jim slika kot nekaka koklja, da rdeči voz ne more s tisto hitrostjo naprej, kakor bi radi. Več otrok, večja konkurenca delavstva. Večja družina, večja odvisnost od delodajavca. Jasno je, da taki motivi mej socialisti zelo pospešujejo neomaltuzianizem.

Da, gospod doktor, ako ste Vi ono zapisali s socialističnega stališča, da tistim, katerim služite, napravite mal kompliment, potem stvar razumem. Ne razumem pa Vas, če ste to storili proti lastnemu prepričanju. Ko bi kaj takega storil kak Zvonko Novak, bi si pač mislil, lačen je bil revež, zato je zatrobil v rog tistega, ki mu je dal kruha. A Vi ste prominenten mož, ki ima zasigurano existenco. Zato ne morem verjeti, da bi Vi svoje prepričanje na ljubo socialistom zatajili in svojo stanovsko čast in znanost vpregli v strankarski voz. Ne, ne dolžim Vas tega, uverjen sem, da imate za moje prvo vprašanje le negativne odgovore. Toda, gospod doktor, negativen odgovor na prvo vprašanje, je pozitiven na drugo.

Torej ste Vi prepričani, da je preprečitev koncepcije, vsaj v gotovih slučajih, nekaj dobrega. Saj če bi ne bilo dobro, kako bi moglo biti predmet državne postavitve? Država ja ne more ničesar odrediti, ničesar dovoliti, kar bi ne bilo v občni blagor. Da, po Vašem je preprečitev koncepcije v gotovih slučajih nekaj tako dobrega, da imate za velik greh, ker večina držav kaj takega še ne dovoljuje. Iz tega se vidi, da Vi smatrate državo za kompetentno, to dovoliti, da ste, zavedno ali nezavedno, nekaj moralni pozitivist, po vzorcu državnega malikovavca Hobbes-a, ki mu je bila država počelo morale.

Se ne čudim, gospod doktor, ker vem, da ste vi medicinarji splošno slabi filozofi in še slabši teologi. Menda zato, ker imate preveč s človeškimi telesi in njih nenormalnim funkcioniranjem opraviti, premalo z dušo in njenim višjim delovanjem. Zato bi bilo boljše za vaš ugled in lažja enkrat odgovornost, ko bi ostali v mejah vaše vse časti vredne vede. Mej njimi vas v resnici občudujemo, zunaj njih ste nam včasih uganjka. Z drznim čelom večkrat zagovarjate stvari, ki bijejo v obraz vsaki moralni. Ena takih je neomaltuzianizem, ki je v vaših krogih, da govorim po Vaši zlorabi terminologije, dogma. O, vem, da niste Vi edini, ki zagovarjate neomaltuzianizem. Vem, da so že žal l. 1852. vse veličine Vašega stanu, razun dveh, na svojem kongresu, ki ga je sklicala francoska medicinska akademija, izrazile za antikoncepcijsko prakso. Kolikokrat se je isto zgodilo še pozneje, Vi bolj veste, kot jaz. A to vem tudi jaz, da imajo danes le zdravniki globokega verskega prepričanja toliko poguma, da si upajo glede tega vprašanja in prakticiranja proti toku plavati. Vi niste mej temi, Vi greste z maso, ali iz čisto samosvojega prepričanja, ali iz od mase Vam sugeriranega, to je Vaša stvar. Meni zadostuje vedeti, da je to Vaše prepričanje in sicer tako globoko prepričanje, da štejete državni v smrtni greh, ker Vam brani, mu svobodno dati duška v Vaši zdravniški praksi.

(Dalje prihodnjič.)

Iz slovenskih naselbin.

Lorain, O. — Podpisani farani Sv. Cirila in Metoda slovenske župnije se prav iskreno in prisrčno zahvaljujemo Rev. Benvenutu Winkler O. F. M. za njegov veliki in požrtvovalni trud, katerega je imel, ko je dajal sveti misijon tukaj pri nas v Lorainu. Bili so v resnici lepi dnevi za našo naselbino in cerkev je bila pri vseh govorih natlačeno polna. Ljudstvo je z veseljem hitelo v cerkev poslušat navdušenega govornika pri vsakem vremenu, zjutraj in zvečer. Bog naj mu toraj obilno plača njegov trud in želimo mu, da bi ga ljubi Bog ohranil še dolga leta pri zdravju, da bi mogel še veliko naselbinam dajati sveti misijon, kakor ga je dajal nam. Rev. Benvenut Winkler OFM. Lorainska naselbina Vas pozdravlja in se Vam iskreno zahvaljuje. Bog Vas živi!

Farani.

Cleveland, O. — Iz naselbine, kakor je naša, bi se moralo večkrat poročati. Imamo vedno kaj nepričakovanega, ker nas je mnogo in se tudi vedno kaj novega dogodi, da nas iznenadi in je zanimivo.

Svoječasno, recimo pred kakimi 20 leti, smo gledali samo razvoj naselbine, številne poroke, naraščaj gostiln in trgovin itd. Clevelandska metropola je bila kakor bela Ljubljana. Sedaj pa smo že naprej prikorakali. Časi so se začeli nekoliko spreminjati. Ne rečem da nas je vedno manj, ker naš mladi življenjski zapolnil naselbino. Da nas bi bilo malo, ni nobenega znamenja, če tudi vidimo več pogrebov, kakor pa porok. Računamo, da nas je Slovencev v Clevelandu nad 30 tisoč in pri tem smo še tako lepo skupaj naseljeni, da lahko vse vidimo in opazujemo, kaj in kako se godi z nami in med nami.

Posebno nekaj lahko opazimo iz vsega, kar se okrog nas godi: to, da se staramo, da izmiramo in da z nami izumira naša sedanja slovenska zavest in da postajamo od dne do dne bolj amerikiški, vsaj po svoji mladini. Tega seveda ne morem kritizirati. Pa če tudi kritiziramo, kaj nam pomaga? To, bo itak prišlo samo po sebi, če hočemo ali nečemo.

Da izmiramo (izumiramo) to bode danes predmet mojega opazovanja, kajti opozoriti hočem čitatelje na neke slučaje, kateri nam gredo, bolj kakor navadno v srce.

Različno je naše življenje in različna naša smrt in ker se staramo in ker nas je veliko, bomo tega vedno več imeli med seboj. Pri vsaki smrti našega trpina rojaka ali rojakinje, nas zaboli v srce ali pa nam odpre nov spomin na nas same, da bomo tudi mi kmalu na vrsti.

Nekateri slučaji so pa še bolj pomembni ali vsaj mi jih imamo za izvanredne. Nekaj takih slučajev se je zgodilo v naši naselbini v zadnjem času. Izmed vseh naj vzamem tri slučaje.

Pred kratkem si je lahko-mišljeno končalo svoje mlado življenje 21letno dekle, hči slovenskih starišev, brez uzroka. Človek, ki se zaveda svoje človeške časti, bi vse dal za svoje zdravje, ker mu je to najdragocenejše. Kateri pa pozabi na svojo človeško čast, pa tako daleč zaiče, da si sam življenje konča. Nesreča je pa hotela, da je truplo na mrtvaškem odru skoraj že zgorelo.

Drugo žrtev si je pa smrt izbrala drugače. Ženo, ki je bila močne postave, v starosti 48 let, je smrt počakala na ulici, ko je šla z dela. Bila je pridna šivilja. Postalo ji je slabo, pripeljana na dom je kmalu za tem izdihnila svojo dušo.

Bila je to Ivana Krašovec, žena blagega in mirnega značaja, doma iz Loškega Potoka. Imela je veliko znancev in prijateljev, ki so jo prišli pokropiti v obilnem številu. Pogreb se je vršil v ponedeljek, 10. aprila.

Ko smo pa začeli, da je smrt posegla v družino Rozalije Kovač in jo pobrala, bili smo ginjeni vsi, ker smo jo poznali kot preje tako züra-vo in rdečo in vedno veselo žensko. Da, zakaj pride smrt v hiše, kjer po-bera otrokom dobro mater, ko jo naj-bolj potrebujejo? Umrla je za rakom. Bolezen je bila dolga in huda. Pokojna Rozalija je bila stara komaj 43 let. Bila je doma iz Hudeje, fare Trebnje. V Ameriki je bila 24 let. Tu zapuša soproga in 6 otrok starih od 2 do 21 let. Spadala je v več družtev, ki so ji skazale zadnjo čast pri njenem pogrebu. Pogreb je imela krasen. Veliko je trpela, zato si je gotovo zaslužila večno zveličanje. Umrla je ravno na veliko soboto, ko so se zvonovi zopet oglašili oznanjajoč, da je zopet prišla velikonoč, dan vstajenja, da je konec trpljenja. In res je bilo za njo konec trpljenja, kajti angel smrti jo je rešil in jo odpeljal v večnost k Bogu. Pogreb se je vršil v torek po veliki-noči. Trume so jo spremljale k pogrebu.

Družinam naše odkrito sožalje. Prijatelj.

Cove, Oregon. — Cenjeno uredništvo: — Pošiljam Vam naročnino za Edinost 53.00. List se nam jako dopade, ker je v resnici praktični katoliški list. Posebno Pavle je vreden pohvale. Ta kerle, ga pa res markira, mi se mu nasmejemo, kadar se pokaže v Vašem listu. Vse kar piše je resnica.

Vreme imamo tukaj še vedno hladno. Pripravljamo se za setev, ali ker je zemlja še vedno mrzla se še malo bojimo. Vendar upamo, da z majnikom bo počasi tudi gorkota dospela v naše kraje.

Pozdrav vsemu uredniškemu o-sobju.

Frances Neiger.

Moon Nun, Pa. — Cenjeni g. urednik: — Dasi nisem navajen peresa, sem se vseeno ojunčil in prišel za pero, da Vam malo poročam iz tukajšnje okolice. Sedaj smo, kakor je Vam že znano na počitnicah na stavki. Od 1. aprila naprej počivamo in do kdaj bomo počivali nihče ne ve. Stavka se nadaljuje mirno. Po okolici obratuje par malih premogorov, kjer so najefi nekaj neunijskih delavcev, vendar veliko se je tudi že teh pridružilo nam unijskim premogarjem in jih odšlo na stavko. Imeli smo tudi že par zborovanj na katerih smo nanduševali eden drugega k vstrajnosti za nadalj-no borbo proti lastnikom premogorov. Dosedaj smo ostali edini in kot taki upamo, da bomo če tudi počasi, a vendar dospeli srečno do končne zmage.

Vaši listi se tudi nam tukajšnjim rojakom zelo dopadejo, posebno, odkar je pričel izhajati po trikrat na teden. Vsi želimo, da bi Edinost izhajala dnevno.

Vse najlepše pozdravljam in ostajam. Vaš zvesti naročnik.

Springfield, Ill. — Slovenci v tukajšnjem okrožju smo na stavki. Stavka se nadaljuje in vsi upamo, da zmaga bo na naši strani. Na zadnji seji našega lokala se je poročalo, da lastniki ne kažejo še nikakih znamenj, da bi bili pripravljeni sesti k mizi s premogarjem k spravi. Trdovratni so in delavstvo hočejo z lakoto prisiliti k vdaji. Posluževati se pa takega sredstva, je pa po vseh božjih in pravičnih postavah protipostavno. To se pravi poslužite se sile, ker lakota je še mnogo hujše, kakor orožje. Res nimamo postav, da bi zapovedavala da delodajalci morajo dati delo delavcem, a če se pomisli, da bi se lahko delalo, ker

premog se potrebuje vedno, in se to dela samo namenoma, da bi se premogarje, ugnalo, ker s praznim želodcem se ne bodo mogli ustavljati dolgo, je pa to hudobno in vredno vsega obsojanja. Tako delajo bogatini z delavci, zakar jih je lahko sram. Pozdrav vsem naročnikom Edinosti. Stavkujoči premogar.

Cleveland, O. — Tu Vam pošiljam pismo, katerega sem sprejel iz Ljubljane od rodoljuba. Iz tega pisma se da spoznati, kako navdušeno se bore v domovini za napredek prave krščanske misli in stranke, ki si je to misel postavila v svoj prapor.

Jugoslovanski Orli so edini branik proti protiverski struji, ki danes po domovini kali vodo, da bi ribarila po kalni vodi. Orli so steber krščanskih načel. Mladina bo rešila domovino pred propadom, pred brezverstvom, s katerim so hoteli takoj po vojski zastrupiti vso deželo in cel narod. Mnogo enakih pisem sem sprejel od raznih odličnih mož.

Ako nam je kaj na tem, da bi doma v naši stari domovini ostal verski duh, moramo tudi mi simpatizirati z organizacijo, kakoršna so Orli. Orli skušajo zanesti med narod prepričanje, da bodo samo eno vedeli: Ne morete več ostati mlačni in površni. Mlačnežev ne marajo več in ne smejo marati! Ali si vroč ali si pa mrzel. Katoličan ali pa protikatoličan. Sredina je mlačnost, ki je pa nagnjusna. Zato pa je boj, boj. Boj imajo na celi črti. Ta boj je pa toliko hujši, ker so na površju nasprotniki, ki imajo vso moč v deželi, imajo za seboj vladno, katera jim gre na roko. Toda ne bodo zmagali proti verski sovražnosti. Narod se probuja. K temu pa največ pripomaga organizacija Orlov, organizacija naše slovenske katoliške mladine. Narod vidi, da je bil zapeljan, ko je vrlel raznim sleparjem. Vidi, da je edina rešitev domovine in naroda v tem, da se krepko zorganizira pod praporom svetega Križa, kjer so se borili njegovi očetje. Zato bi morali mi amerikiški katoliki veliko več storiti za te Orle, jih finančno veliko bolj podpirati, kakor smo pa jih, ker ako podpiramo nje podpiramo križ, branimo one cerkvice, katere smo tako radi imeli doma in ki so nam tako mile, ko se jih spominjamo tukaj v tujini.

Pismo se glasi:

Veselošostovani:

Dovolite, da se zopet oglašim. Najprvo o Orlu nekaj. Organizacija se lepo razvija vsepovsodi. Zadnji mesec se je vršil velik telovadski teden v Unionu, ki je bil velik uspeh. Knezoškofo, dva generala, pokrajinski namestnik in cela vrsta gospode je bila priča Orlovskega trumfa. Bil je to velik dogodek, nekaj posebnega. Zlasti še v primeri z monopolirano telovadno tehniko Sokola, ki je imel že preje svoje akademije v Unionu, pa je bila dvorana skoraj prazna, in teden pozneje v Narodnem Domu, kjer je bila zopet slaba udeležba. Sicer ne bi tega omenjal, vendar to povdarim, kako so se vsi veselili napredka Orlov in da je bila s tem kaznovana nadutost Sokolov, ki nas skušajo zatreti celo s silo z državno pomočjo. Pa se ne damo! Dan za dnem, nedeljo za nedeljo se vrše križem domovine tečaji, da bodo naše prireditve letos vzorne in da bomo v ponos slovenskemu imenu v Brnu na mednarodni tekmi, ki se bode vršila ob tej priliki. Okrog 400 Slovencev Orlov bo pohitelo proti Češki, da ustanove končno "Slovensko Orlovsko Zvezo." Dal Bog uspeha in sreča junaška!

O položaju v domovini: Na zunaj nimamo nič kredita. V notranjega pa nič miru. Kriza za krizo. Ena za drugo. Razne sleparije. Pa nobenemu velikih mož se ne skrivi lasu. Vrana vrani ne izkljuje oči. Avtonomistična ideja prodira neuzdržno. Demokrati so v Sloveniji izgubili vse simpatije. Celotno trgovci in gostilničarji prirejajo shode proti draginji, ki so vsi naperjeni proti politiki demokratov, ki hočejo za vsako (Nadaljevanje na 3. strani.)

NAŠ STRIČEK

kaj mi boš pisala po slovensko. Prav
lepo pozdravi tudi mamo in ata

Tvoj striček.

Pittsburg, Kans. — Dragi striček: —
As I have never wrote to you before, but
now I would like to have a space in your
corner. As I always read the letters in
your corner. I've seen about Tony
Flake's puzzle; he thinks he is so smart
in the north part of country and I think
children in Kansas are just as smart. I
think I have guessed his puzzle in the
right way and here it is: ... And now
I have another puzzle for Tony Flake or
the other boys and girls. Puzzle: Num-
ber from 1 to 5, can not use one num-
ber twice in the same row and having 5
rows of numbers. Try and get each 15
each way you count. I would like for
some one else to send puzzles for I like
to guess them. Yours truly

Mary Gerant.

P. S.—I tried to write in Slovenian but
did not succeed.

Deaga Mary: — O, Tony ni mislil, da
so samo tam na severu "smart". Tega
ne. On je hotel samo poskusiti, če so kje
še bolj "smart", kakor je on. In to je
prav, Tony je dober boy! Sedaj pa, boys
in girls, kar na delo! Naša Miss Mary
Gerant nam je dala težko uganjko. Po-
sebnost, tam na severu, na noge! Po-
stavite se in pokažite, da ste res "smart".
Come on, boys and girls! Tebe, Mary,
pa pozdravljam, pa le še večkrat nam ka-
ko uganjko pošli.

Tvoj striček.

Ambridge, Pa. — Dragi striček: —
Najprej vas lepo pozdravim in vam že-
lim lubo zdravje. O ko bi vi vedeli, kako
smo bili veseli ko smo zagledali na kor-
nerju, da nas bodo obiskali drug striček
mi jim kličemo vsi, dobro došli. Tukaj
so lepo pripravljamo za velikonočne pra-
znike. Pa še nekaj, gospod župnik so
nam oznanili, da bomo imeli 22. maja sv.
birmo in mislim, da bom šel tudi jaz in
moj brat Peter če bova živa in zdrava.
Kako bo, bom že pisal. Dragi striček,
ravno danes je moji mami prišla nagra-
da, to je križ, ki se po noči sveti. Res
je lep in mama so ga deli v svoj room,
je res lep spomin. Dragi striček, ko bi vi
vedli, kaka žela me je obšla, da bi tudi
jest imel s svojimi brati tak križ v roomi
bi nam bil kakor varuh in sem prosil ma-
mo, da mi izroči ta dva nova naročnika,
katera je ravno danes prejela dobila. Naš
father Herkel so dober gospod in imajo
otroke radi. Dragi striček, nikar ne poj-
dite preblizu vašega koša s tem pismom,
da vam notri ne pade. Vas pozdravlja

Albert Svegel.

Dragi Albert: — Med tem časom so
bili drugi striček že pri Vas in so mi
veliko lepega povedali o Vas in Vas zelo
pohvalili. Tudi križ si že dobil, kaj ne?
Tako vidiš, sem ti vse storil, kar si pi-
sal. Zato prav lepo pozdravljen ti in vsi
bratci in mama in ata. Tvoj striček.

Tvoj striček.

Johnstown, Pa. — Dragi striček: —
Vošim Vam vse praznike in se Vam
zahvalim, ki ste mi tako lepo podoben
poslali. Pošljem Vam en dolar za mašo
za mojega ata, da bi ozdraveli, da bi la-
hko delali na vrtu. Prišla je vesela pomad
in bomo šli z veseljem na vrt kopat pa
rožice bomo sejali.

John Požun.

Dragi John: — Sv. Mašo sem opravil,
kakor si želel in sem molil za ata, da bi
res ozdraveli. Le še ti pridno za nje
moli. Pa le lep vrtiček naredi, da boš
imel veselje. To je jako lepo od dečka,
ako rad dela. Bog te blagoslovi.

Tvoj striček.

Draga Mary: — Tvojega pisma sem
bil vesel, ker si mi toliko lepih novic spo-
ročila. Posebno sem se pa zveselil, ko mi
sporočš, da se trudiš, da bi tudi slo-
vensko znala čitati in pisati. Vidiš, to je
jako lepo od tebe. Maminega jezika, ne
smes prezreti. Zato bom komaj čakal,

je boste imeli za suvenir.

Zdej sem pa prnesu Vam tud en
par pisem, k sem jih prejev od mu-
jih prijatelov in prijatic. Prosim de jih
objavte v Vašem listu, pa nej kašta
kolkr če. Ta prvu je ta le:

Cleveland, O. — Predragi Pavle:
Tvojo lepo pesmico smo brali, v ka-
teri praviš, da bi rad imel automo-
bil, ako hočemo tvoji bravci, da boš
še nadalje krtaču naše rdečkarje.
Ker se vedno zveselimo, kadar pri-
deš na svoj korner, zato mi ne dovo-
limo, da bi se ti poslovil od nas. Pri-
loženo ti pošiljamo \$1.00 za tvoj au-
tomobil. Ampak le glej, da se boš
večkrat oglašil na svojem kornerju.
Te pozdravljamo vsi in ostajamo
Tvoji zvesti prijatelji.

Družina Kastelic.

Ta drugo pismo:

La Salle, Ill. — Velepoštovani
Pavle: — Pošiljam ti 1. dolar za tvoj
avtomobil. Vem, da postajaš tudi že
star in če se jaz rad vozim v autoju,
vem da bi se rad tudi Ti. Ostani po-
zdravljen!

Tvoj prijatelj.

Tretje pismo:

Waukegan, Ill. — V pismu pošil-
jam 50c za Pavletov avtomobil.
Fejst fantje in imamo ga čez dalje
rajsi. Ko boš imel avtomobil, potem
pridi pa k nam preskrbeli ti bomo, a-
ko boš hotel še kakega dekleta, da si
ne boš sam emaril v svoji kuhinji.
Torej le pridi kaj okrog. M. V.

Četrto pismo:

East Helena, Montana. — Cenje-
ni g. Pavle: — Mi Tvoji prijatelji
smo čitali Tvojo prošnjo v obliki
pesmice za avtomobil. Tako je prav.
Sedaj pa apeliram tudi na vse na-
ročnike, da takoj pohite in pomagajo
našemu Pavletu, da si nabavi prej ko
mogoče avtomobil. Kdo bi pa Pa-
vletu ne privoščil avtomobila, ki je
taku fejst fant, ki tako rad kako
špansko pove, pa tudi našim rdečkar-
jim jih zabrusi, da jih, kar mrzlica
trese. Mi Slovenci moramo biti po-
nosni, ker imamo takega velikana v
svoji sredi. Radovedna sem, kaj bo
Pavle zahteval v prihodnje. Do tre-
tjega rado pride. Ta tretja pa bo ne-
mara, da si boš eno kje izbrav, eno
lepo dekle. Svetujem ti, da jo pri-
deš k nam iskat. Imamo jih in so
zale rdečih lic, kakor gartrožice in
tako lepe, kakor lilije. Samo bojim
se te malo, s tabo se ni preveč za-
špilat. Pa mislim, da špas vsak raz-
ume in ga vsak ima rad, vsaj jaz ga
imam rada. Dragi naročniki zdaj pa
vkup, vsak, ki je votav za Pavleta
naj poseže v žep, da si bo Pavle ku-
pil avtomobil. Jaz mu pošiljam v
ta namen \$2.00. Pozdrav vsem Pa-
vletovim prijateljem in prijateljicam.

Mrs. Maggie Bukovetz.
Vsega skupaj sem prejev za auto-
mobil dosedaj \$4.50. Vsem se naj-
lepše zahvalim in bom vsem še mar-
skero luškano povedel, samo če mi
bojo Mr. editor dali dovoljenje. Z
Bogom vsem! Vaš

Pavle Zgaga.

(Nadaljevanje z 2. strani.)
ceno, da bi bili Slovenci psi pri hiši,
ki bi lizali gospodarju — velikemu
kapitalu — to roko, ki jih bije ne-
usmiljeno. Zdi se, da se bliža konec.
Pa to se le zdi. V narodu vre in
splošno vlada prepričanje, da dose-
žemo s svojo vstrajnostjo autonomi-
jo in to široko, tako da bomo neovi-
rano mogli delovati za svoj napre-
dek, ne pa da nas bodo kaki šovinis-
ti prodajali, kakor so storili, ko so
nas prodali Lahom.

Ljudska stranka pridobiva na so-
mišljenikih. Vse se pripravlja na vo-
litev. Strašen bo polom staroliberal-
cev. Zato se boje volitev. Orlovski
Zveza je začela izdajati nov list "Or-
lovski Voditelj", da se tehtnično de-
lo bolje organizira, da nam bo mo-
goče uspešno nastopati in braniti
našo stvar.

Res človeka neizmerno veseli, da
se v takem času, ko vse hiti za gmo-
tnim uspehom, še dobe idealni ljud-
je, ki dajo svoje sile nesebično v slu-
žbo narodu in delajo za njegovo
prihodnost in ki za svoje delo naj-
večkrat žanjejo le težave in britko-
sti. Pa le tako delo, ki raste na po-

žrtvovalnosti, ima v sebi moč na-
predka. V trudu in znoju, — pol-
nem radosti, — domu gradimo —
Slavo in čast!

Chisholm, Minn. — Ko je ogrela
toplo spomladansko solnce se je oži-
vela in prebudila vsa narava, tako je
tudi v naši naselbini vse oživel. Ta
teden namreč, se vrši v naši cerkvi
sv. Jožefa sv. misijon, kateri bo, ka-
kor upam marsikaterega zopet oži-
vel v veri, kakor poživi toplo po-
mladno solnce vso naravo.

Tudi dela je sedaj tukaj dovolj in
ga vsakdo lahko dobi, sicer ni več
taka plača, kakor pred letom in pol,
vendar se da sedaj nekaj zaslužiti.

Kakor nam sedaj prerokujejo bo
sedaj dovolj dela, ker po celem že-
leznem okrožju odirajo rudnike, ki
so bili do sedaj zaprti.

Neka tukajšna banka je zadnjo
plačo izplačala sama v zlatu, kar je
povsem novo, ker zadnjih 5. let, se
ga je jako težko dobilo. Sedaj ga je
pa na enkrat zlata zadosti na razpo-
lago, samo žal, da smo ga delavci
bolj malo deležni.

Poročevalec.

SRŠENI.

Pravijo, da bo Ford zaposlil novih
par tisoč delavcev, ker se boji, da bi
pri dosedanjem obratu ne mogel za-
dostiti vsem naročilom od strani "E-
nakopravnosti", ki obljublja za vsa-
kih 500 naročnikov en Fordov avto-
mobil. Ker je "Enakopravnost" pri
toliki naročbi dobila ugodnost, da
bodo ti avtomobili kakor purman
rdeči, opozarjamo cenjeno občin-
stvo, na ta nov tip, ki se bo menda
imenoval "Turkey."

Kdor dobi za Enakopravnost 500
novih naročnikov, postane prihodnji

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročni-
kom in dobrotnikom naših listov, ka-
kor tudi vsem rojakom v Clevelan-
du in državi Ohio, naznanjamo, da
jih bo v kratkem obiskal naš poto-
valni zastopnik Mr. Frank Zupan-
čič, ki je pooblaščen pobirati naro-
čnino za vse naše tri liste, oglašje in
vsa druga naročila, ki so v zvezi z
našimi listi. Vsem našim naročni-
kom in blagim dobrotnikom, kakor
tudi vsem rojakom, ga najtopleje
priporočamo in prosimo, da grejo
Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh
ozirih pri njegovem delu za katoli-
ški tisk. Pomagajte mu širiti naše
liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in
Glasnika P. S. J.

predsednik Združenih držav, maga-
ri naj se piše Trček. Kdor dobi 100
novih naročnikov pa illinojski go-
verner. Službo nastopi takoj itd.

* * *

Ko bi Pe-Terček in consortes ne
imeli svojega kornerja, kjer razbre-
menjujejo svoja prevarana zakonska
srca, bi se bili menda že zdavnaj po-
besili.

* * *

Hej, rdeči bratci, Kazimir je začel
zidati, čeravno še ni imel 60.000 do-
larjev skupaj. Kje je pa vaš Kristan,
ki bi bil tako malenkost lahko na-
prej plačal? Saj en hlev naj bi bil
sezidal za backe, ki so se mu tako
ponižno dali striči.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Našim cenjenim naročnikom in
dobrotnikom naših listov, kakor tu-
di vsem rojakom po naselbinah v
državi Minnesota, naznanjamo, da
jih bo v kratkem obiskal naš poto-
valni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki
je pooblaščen pobirati naročnino za
naše liste, kakor tudi oglašje in vsa
druga naročila, ki so v zvezi z na-
šimi listi. Vsem našim naročnikom
in blagim dobrotnikom, kakor tudi
vsem rojakom, ga najtopleje pripo-
ročamo in prosimo, da grejo Mr.
Mladichu, ki se trudi in širi katoliški
tisk, kolikor največ mogoče na roke
pri njegovem delu za katoliški tisk.
Rojaki pomagajte mu širiti naše li-
ste!

Uprava Ave Maria, Edinosti
in Glasnika P. S. J.

HIŠA NA PRODAJ!

Proda se tri-nadstropna lesena hi-
ša. Sprejaj je trgovina. Hiša je opre-
mljena z električno razsvetljavo in
plinom. Zadaj za hišo je še ena ma-
la hiša. Proda se vse skupaj za sa-
mo \$3.000.00.

Vprašajte na:

1627 So. Morgan Street,
near 18th Street.

LEPA PRILIKA.

500 dolarjev kupi hišo z štiri ren-
ti blizu slovenske cerkve. Ostalo na
lahke mesečne plačila.

Imam lote naprodaj na 22nd Place
blizu cerkve, poceni.

Business property, in domovje za
vsako ceno.

Sedaj se vam bi splačalo pogleda-
ti kaj imamo, za vas.

Nadaljna pojasnila o teh dobite pri
Frank Kosmach, 2116 W. 22nd St.
Emil A. Basener, Canal 2138.

PAVLE ZGAGA

Gud morning Mr. Editor! No, kaj
se pa dons taku grdu držijo? Taku
jim grdu nus visi, kokr kiska kumar-
ca, le kaj jim je? Pa mende nejste
jezni na mene Pavleta? Če se zatu
teku grdu držite, k me ledje lajkajo
in pravjo, de mi bojo avtomobil ke-
pil, se le držte, če čte še grše, teku
de se bo Vam nus brade dotikav, da
boste žnjim lahko lešnike drobili. Kej
mislijo Mr. Editor, de so sami na
svet, ne ne, je nas še nekej več, k
čmo tud živet, kokr se človek spado-
bi. A ha, pa mislim, de je še nekej
druza, sem slišav že od mojih prja-
tlov, de so jih nek dobro pa nusu
dubl od mojga prjatlja v joli dolin.
Prov je prov, bodo vejdlji svoj nus
utikat, tam, kjer jih nič ne skrbi. Kej
mislijo, de jih bo Pepe Klepetec kar
lepu mirnu gledav, k ga bojo oni la-
sal pa za ta sladke vlekli. Pepe je
tud človek in še tu jim moram pove-
dat, de je strašansk hudga tempera-
manta. Če le malo sapca zapiha, pa
ti že zaropče na streh. Zatu jim kar
lepu svetujem, de Pepeta nej lepu na
gmah pustijo, če ga pa ne bojo, bo

pa rapatalu, kokr na Velki petek.

Pa še nekej jm pavem, če me čjo
paslušat. Muj prjatlji na lawndale,
so mi rekli, k bi tega prekletga edi-
torja ne blo tam na 22-tim štrit, bi
se vse dalu naredit. Saj smo vse že
obkolil in zmaga bi bla gotov naša,
k neb ta huncvet začev s svojo ofen-
zivo proti nam. Zdej je nam pa že
skoraj vse paderu. Zadnje mesce ta-
ke težke bombe spuša proti nam,
de mi nejnamo takih, de bi mogli
nazaj streljat. Veste oče Zavrtnik,
sej ga gotov poznate, k je mašine
pucav po Ljubljani, je djav mi tako-
le: Vejš Pavle, ves je šlo gladku do
zdej, zdej se pa vse lomi. Naš škar-
jar Mulek, bi se biv kmal lase papu-
lu zadnji tedn, k je Vaš pr... edi-
tor pričev objavljat take članke. Ce-
le pole papirja je papisav je mislu,
de bo odgovoru, pa nej blu vse skup
za nič, je pa vse v koš zmetav. Mi
se bajimo, de bo nam škarjar Mulek
še sfantazirav. Taku vidte Mr. edi-
tor, tako stvar ste vi povzročil. Pa
se potem še čudte, zakaj vas ldje ne
lajkajo? Torej bodite vendar en-
krat kokr se šika in ne uganjajte ta-
kih forklnu, kokr ste jih navajan. Če
ne se pa sami glejte in če katero
skupte, si jo pa za ušesa zapište, de

Proda se!

Dvonnadstropna velika hiša na vogalu Robey in 21st Place.
Spodaj so dve trgovine. Ima pet stanovanj, eden s 6. soba-
mi, drugi 4. so po 4 sobe. Lease (najeminska pogodba) od
trgovine poteče tekom 90 dni. Je izvanredna prilika za pod-
jetnega človeka, zlasti trgovina, kjer je vedno obilo prometa.
Proda se za ugodno ceno če se kupi takoj. Za pojasnila vpra-
šajte pri:

EVA AFILD,
1959 W. 21st. Pl., Chicago, Ill.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajal-
no Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue, Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik stov "Edinost", "Ave Maria" in
"Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše
vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi
kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj
zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z
našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

V RUDNIKU.

Spisal za "Edinost" Andrej Tomec, Johnstown, Pa.

O silnem bogastvu duhovnikov pa vpijejo samo oni, ki sami bogatijo z nevednostjo in neumnostjo zaslepljenih delavcev, da bi s tem od sebe odvrgli pozornost in da lažje sleparijo. Ali še nisi slišal o onem tatu, ki je sam kradel, pa kričal: "Primate tatu!"?

Da, duhovnika, ki vam želi dobro in vas sviri pred sleparji, imate za sebičneža in lakomnega bogatina, naj bi bil še tako reven, ne vidite pa svojih voditeljev, ki v resnici žive razkošno in udobno za vaše krvave žulje medtem, ko vi stradate, pa od njih pričakujete nekake nebesa, potem ko bo socializem zmagal, katerih pa nikdar pričakali nimate. Ne vidite delavskih voditeljev bogatih židov, ki so sami milijonarji in kapitalisti, pa vas farbajo, da se za vaše koristi borijo proti kapitalizmu. Samo nad duhovnikom pijete naučeni in naščuvani od rdečih voditeljev o silnem bogastvu duhovnika, kateremu bogastvo je križ v roki, resnica v oznanjevanju in v srcu želja časnó in večno osrečiti.

Če so pa duhovniki tako bogati, pa daj katerega tvojih sinov študirati za duhovnika, da bo tudi on bogat, kar bo tudi tebi koristilo in ti ne bo treba na starost delati.

Res sramota za slovensko delavstvo v Ameriki so rdeči listi, ki vas tako farbajo in so vas tako zaslepi, da od nesrečnih židov pričakujete rešitve izpod kapitalističnega jarma in zboljšanja delavskih razmer; od židov, ki so nesreča za vsako deželo in za vsak narod, ki so najzaničljivejši narod na svetu, največji sleparji, goljufi, oderuhi, spletkarji, pa tudi največji bogatini in kapitalisti, ki nikakor niso proti izkoriščevalcem in zatiralcem delavcev, ker bi bili potem proti samim sebi. Žid ali od žida podkupljen delavski voditelj med delavstvom, je kozel v zelniku. Od židov upate in pričakujete rešitve in pomoči, pa v resnici vas hočejo le še tesneje v suženske verige vkleniti in hočejo delavstvo le na premeten in zvit način izrabiti v doseg njih svetovne nadvlade. Oni nočejo pomagati delavstvu drugih narodov, temveč hočejo le svoj židovski narod, na škodo drugih narodov, tako povzdigniti, da bi v vsem, posebno v bogastvu in industriji, zagospodoval nad vsemi drugimi narodi.

"Naši delavski voditelji in naši delavski listi pa zato ne morejo delavcem priboriti zmage, ker jim duhovniki nasprotujejo, ker delavce z vero slepijo, da ne vstopijo v socialistične delavske organizacije in tako nima delavstvo dovolj moči, da bi moglo zmagati. Ko bi ne bilo duhovnikov in vere, bi bilo vse drugače."

"Da, vse drugače bi bilo, ko bi ne bilo duhovnikov in vere, toda ne tako, kot ti misliš, temveč, tako, da bi bilo še vse slabše. Kdo bi pa bil potem še pošten in pravičen? Če že zdaj močnejši stiska slabjšega, bogatejši izkorišča revnejšega, če se že zdaj gode take in tolike vnebo-pijóče krivice, ko je vera, ki zapoveduje pravičnost, poštenje, usmiljenje in ljubezen, prepoveduje pa krivico, izkoriščanje in zatiranje in žuga zato s kaznimi, kaj bi bilo še le potem, ko bi vere ne bilo? Ali vera ne uči in ne zapoveduje le to, kar je delavstvu v korist? Kako naj bodo potem duhovniki in vera krivi, da se gode krivice in lumparije na svetu in se delavstvu ne godi boljše? Ali ni ravno nasprotno, da kapitalisti zato izkoriščajo delavstvo, ker nimajo vere, ker ne poslušajo duhovnikov, ker so brezverci? Ne, vera in njeni nauki niso krivi, da kapitalisti krivično ravnaajo z delavstvom, temveč nevera, ki veri nasprotno uči. Ne duhovniki, temveč socialistični voditelji, takozvani delavski prijatelji so krivi, da delavstvo ne zmaga, ker ga cepijo, so krivi, da se gode od strani kapitalistov krivice, ker jih uče s svojimi veri nasprotnimi nauki, naj ne poslušajo duhovnikov, naj se ne boje Boga, naj se ne varujejo greha, naj ne pričakujejo nebes onkraj groba, temveč naj si nebesa na tem svetu sami naredijo in v čosego tega naj delajo krivice, naj le zatirajo siromake, naj le izkoriščajo in izžemajo delavce, naj si le množe bogastvo z žulji delavcev in žive razkošno, naj le samo zase skrbijo, da bo le njim dobro, in naj se ne brigajo, kako se godi drugim.

Ali ni torej dovolj jasno, da so ravno protiverski voditelji krivi, da je kapitalizem tako brezvesten in brezsrčen delavski trinog, ker jih s krivimi pogubnimi nauki zastrupljajo, jim jemljejo vero ali jih potrjujejo v neveri? Ali ne spozna lahko tudi najbolj zabit človek, da protiverski delavski prijatelji nikakor ne žele delavstvu dobrega, temveč samim sebi, ker sami človeka uče, naj skrbi samo zase in naj se ne briga za druge, ali je potem mogoče, da bi sami delali drugače, kakor druge uče, da bi oni za druge skrbeli. Njihov nauk priča in dokazuje, da ne!

Ali ne sledi iz vsega tega, da so taki delavski voditelji le hlapci kapitalizma, da niso nikaki prijatelji delavstva, temveč so njegovi največji sovražniki in največji krivci slabega delavskega položaja!"

Tako je Jernej, kot zaveden katoličan, v rudniku neustrašeno zavračal zmote in napačne trditve dobrega od socialistov zapeljanega Jakata in branil pred njim resnico in pravico, da Jaka ni vedel slednjič nič več kaj odgovoriti na prepričevalna in jasna izvajanja Jernejeva, da je rekel samo to:

"E, naj bo kakor hoče; bo treba iti karo naložiti."

"Pa pojdiva no", je rekel tudi Jernej. In šla sta vsak na svoje delo...

Kaj pomaga javkati, in tarnati? Delati, bi jejo po našem časopisu. Doma v starem kraju potrebujejo katoliškega časopisa, zakaj bi jim ne naročili "Edinosti"? Vsa naša moč je — katoliški časnik.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill. Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

SMEŠNICA.

Trgovca s psi.

"Čistokrvna pasma, ta psiček."
"Prav rada bi ga kupila, a moj mož ne mara psov."

"Ah, pustite ga. Moža se še vedno lahko dobi, takega psa pa ne vsak dan."

NA WILLARDU, WIS.,

v sredini slovenske farmske naselbine, je napredaj farma ki obsega 35. akrov zemlje, z štirimi novimi poslopji. Zraven železniške postaje, pošte, šole, cerkve in prodajaln. Do mlekarne (Cheese factory) je pet minut. Za vse podrobnosti se obrnite na lastnika:

Frank Kobal, Willard, Wis.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, naniže cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najboljše in najceneje

EMIL BACHMAN,

2107 So. Hamlin avenue, Chicago, Ill.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smolič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

DR. JAMES

W. MALLY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure:

od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;

zvečer od 6:00 do 8:00.

V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711 — Office.

Princ. 1274 L — Office.

Randolf 1807 W — Res.

6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,

6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

JOE ACKERMAN

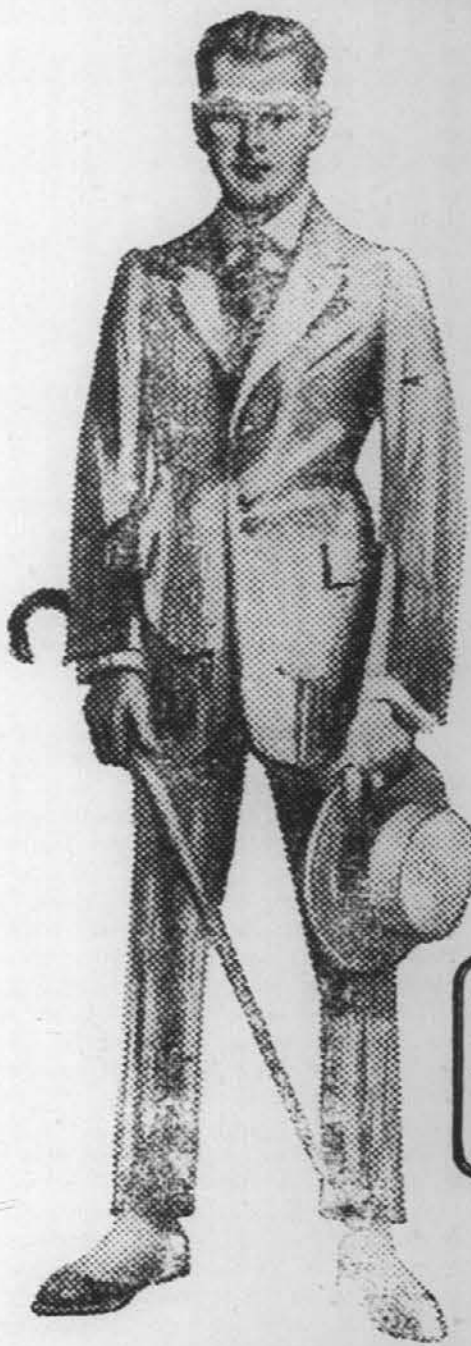
517 Del. Street,

Forest City, Pa.

Se priporočam Slovincem v Forest City in okolici PRI BARVANJU HIŠ. Ako hočete imeti vaše hiše lepo pobarvane od zunaj in znotraj, tedaj pridite k meni in vam bom naredil dobro delo za nizko ceno. Jaz mešam sam svoje barve, karšnokoli barvo hočete. Jaz rabim pri barvanju vedno white lead in najboljše Sinseed oil.

Zato, ako mislite dati svojo hišo pobarvati bodisi odznotraj ali zunaj, pridite k meni, da bom vam povedal, koliko bo vas stalo. Moje delo pri barvanju je zanesljivo in jamčeno. Ako ne bo moje delo tako, kot ga obljubim, Vam rade volje povrnem denar, ali pa še enkrat pobarvam. Imam že nad 20 let prakse v barvanju hiš itd., in zato mi lahko vsak vrjame, da to delo dobro razumem.

NOVE SPOMLADANSKE OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

smo ravnokar prejeli in jih imate na izbero v vsakovrstni velikosti in barvah. V vašo korist bo, da pridete in si izberete eno izmed teh oblek.

MODA IN PRAVILNOST teh oblek ste natančni v vseh podrobnosti in Vi ste lahko zagotovljeni, da boste dobili za Vaš denar najboljšo obleko. Mi ne prodajamo ničesar, kot kar je dobro in najboljše.

MI VAS VABIMO, da pridete v našo prodajalno in si ogledate našo bogato zalogo spomladanskih oblek, ki jih prodajamo sedaj od \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$50.00 in z vsako obleko damo dvojne hlače.

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

JELINEK & MAYER

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street Chicago, Ill.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilžnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.